

enigt om, at nogle af de Tanker, jeg her har fremført, kunde faa Udtryk i den Lov, som skal forlade dette Ting.

Brorsen: Jeg hører til dem, der mene, at Forhandlingerne om dette Forslag ere fulgte med stor Interesse i Tusinder af danske Hjem Landet over. Det kan vel nok siges, at Forhandlingerne trække ud, men det er heldigt, at Spørgsmaalet bliver alsidigt belyst, idet det er et af de vigtigste Lovforslag, vi komme til at beskæftige os med i indeværende Samling.

Det er naturligt, at adskillige ærede Talere med det Lovforslag for Øje have strejft Jordspørgsmaalet i det hele. Det er et Spørgsmaal, som er paa Omtale ikke alene i vort Fædreland, men ogsaa i høj Grad er brændende i mange af Europas Kulturlande. De Herrer have temmelig sikkert fulgt med og set, hvorledes man i England indgaaende har beskæftiget sig med dette Spørgsmaal, fordi man der har set uhyggelige Udslag af den store Vandrung fra Land til By fra den Tid, Industrien i England har undergaaet sin rivende Udvikling. Man har set, at den engelske Jord efterhaanden er bleven samlet paa færre og færre Hænder. Man har de store Hovedgaard med Tusinder af Tdr. Land samtidig med, at man har de mange Hytter, hvis Beboere i Henseende til Jord ikke have det, hvortil de kunne hælde deres Hoveder. Som sagt, der er Bestræbelser fremme i England, som i høj Grad maa vække vor Opmærksomhed, og som ogsaa i høj Grad vise, at de have Øjet aabent for at rette et Misforhold, som gennem lange Tider har været til Stede. Naar Spørgsmaalet ogsaa er blevet brændende herhjemme, maa det dog siges, at Danmark i Sammenligning med Europas andre Lande med Hensyn til Ejendomsfordelingen hører til de heldigere stillede. Dermed vil jeg ikke have sagt, at der ikke er noget at rette, tværtimod er der adskillige Ting, som ogsaa vi maa have Opmærksomheden henvendt paa.

Jeg anser det for meget betydningsfuldt, at man ved Love om Statshjælp til Husmandslodder gaar med til efterhaanden at føre store Dele af Befolkningen op i et højere socialt Niveau, til større Selvstændighed. Alene dette er i høj Grad betydningsfuldt, men jeg indser, at der ogsaa indirekte ved disse Love kan bevirkes, at den Strøm, som er gaaet fra Land til By til Skade for alle Parter, kan vendes noget. Det er beklageligt at se, at medens Landbruget for at faa sit Arbejde udført skal

indforskrive fremmed Arbejdskraft, skal forskaffe sig Tusinder af fremmede Arbejdere, er der paa samme Tid stor Arbejdsløshed enkelte Steder. Men det kan ikke hjælpe, at vi beklage os derover, for saaledes er den faktiske Tilstand, og det er derfor nødvendigt, at vi søge at gribe Ondet fat ved Roden. Det er klart, hvad der ogsaa er udtalt, at naar den stærke Strøm er gaaet fra Land til By, har det sin Grund i, at de unge Mennesker fra Landet have ment, at der muligvis var flere Chancer for dem i Købstæderne, og at de bedre kunde skaffe sig en økonomisk betrygget Tilværelse der. Det er muligt, at de i adskillige Tilfælde ere blevne skuffede, men saaledes have de ræsonneret. Ved en Lov som denne vilde vi, naar den udføres paa frisindet og retfærdig Maade, i høj Grad kunne bidrage til, at de unge indse, at de ved at blive paa Landet kunne faa en bedre betrygget og mere selvstændig Tilværelse end hidtil. Det var ikke noget epokegørende, der skete i 1899, da vi fik den første af denne Slags Love, og det var ikke noget revolutionært, der skete i 1904, da Revisionen blev vedtagen, men alligevel maa man sige, at det er noget af det bedste, der nogen Sinde er kastet ind i dansk Lovgivning, da man vedtog Regler for, paa hvilken Maade man bedst skulde sikre Landarbejderne Adgang til en Del af deres Fædrelands Jord.

Om det Lovforslag, den højtærede Landbrugsminister har fremsat, tror jeg, alle ville indrømme, at det indeholder Forbedringer paa mange forskellige Omraader. Meningerne ere naturligvis stærkt delte om, hvorvidt Lovforslaget gaar vidt nok, men jeg har den Tro, især efter at have hørt den højtærede Landbrugsminister forleden, at det vil lykkes at samle de forskellige Anskuelser saaledes, at vi faa noget godt ud af Lovforslaget. Den højtærede Landbrugsminister udtalte, at han gerne vilde lytte til de Røster, som tilraadde at gaa noget videre, end dette Lovforslag tilsigter, og at han paa forskellige Punkter kunde bevæges til her at følge med. Jeg skal ikke komme ind paa mange Enkeltheder i Lovforslaget; jeg tror, at de Talere, der have været fremme, have været inde i næsten hver eneste Krog af det og belyst det saa nogenlunde fra alle Sider.

Bestemmelsen i § 4 om de 8 Tdr. Land Maksimum af god Jord ere vi temmeligt sikkert efter de mange Udtalelser af forskellige Talere og af den højtærede Minister klare over i Virkeligheden ikke har nogen Betydning og den vil blive sløjftet.